

Ocjenjivanje vještina u predmetu Tehnička kultura*

Tablica 1. Procjena vještina na temelju elemenata vrednovanja pojedinih tipova praktičnih vježbi/aktivnosti učenika

Razina postignuća (ocjena)	Grafičko komuniciranje (tehničko crtanje, crtanje shema i simbola, vizualno predočavanje...)		Izrada predmeta (radionička vježba, oblikovanje i izrada uratka od tehničkog materijala...)**			Tehnički pokus (laboratorijska vježba, učenički eksperiment, manipulativna vježba, konstrukcija...)**			Informacijsko-komunikacijska tehnologija (izrada dokumenta/tablice/baze, programiranje sučelja/robota...)**	
	Crtež/shema - izvedba	„Čitanje“ crteža/scheme	Estetski izgled	Preciznost uratka	Funkcionalnost	Izvršće/teh.izražavanje	Ispitivanje /konstruir.	Obrada rezultata	Uradak/aplikacija/prog.	Prezentacija/demonstracija
5	crtež/shema izvedena precizno i uredno	Potpuno objašnjenje i predočavanje crteža/scheme	uradak dojmljivo izgleda	2/3 ključnih mjera u granicama tolerancije	uradak potpuno funkcionalan – bez nuspojava	Izvršće potpuno u svim elementima	Vj./ispitivanje provedeno u cijelosti i s razumijevanjem	svi elementi obrade rezultata su ispravni	uradak u potpunosti dorađen i funkcionalan	prezentirana ovladanost vještinama na drugom primjeru
4	crtež/shema izvedena precizno ali neuredno	pravilno prepoznavanje i objašnjenje crteža/scheme	uradak dobro/skladno izgleda	1/3 ključnih mjera u granicama tolerancije	rad temeljno funkcionira uz neželjene nuspojave	Izvršće potpuno - neki elem. izvršća nedostatni	Vj./ispitivanje provedeno u cjelost s djel. Razumijevanjem	rezultati i zaključak ispravni; graf. dio neispravan	uradak funkcionalan i minimalno nedostatan	prezentirana ovladanost vještinama na istom primjeru
3	crtež/shema izvedena neprecizno i uredno	prepoznavanje i djel.objašnjenje osnovnih elemenata crt.	uradak prihvatljivo izgleda	1/5 ključnih mjera u granicama tolerancije	ispitivanje provedivo – uradak nefunkcionalan	Izvršće potpuno – nedovoljno pismeno	Vj./ispitivanje provedeno djelomično bez razumijevanja	rezultati neispravni – obrada rez. napravljena	uradak napravljen i uglavnom funkcionalan	prezentirana ovladanost osnovnim vještinama
2	crtež/shema izvedena neprecizno i neuredno	prepoznavanje samo osnovnih elemenata crteža/scheme	uradak sastavljen – izgled neprihvatljiv	mjere nisu u granicama tolerancije	uradak sastavljen ispitivanje nije provedivo	Izvršće napisano –nepotpuno, nepismeno.	Vježba/konstr. postavljena –nije moguće provesti ispitiv.	vje. napravljena – nedostaju svi elementi obrade rezult.	uradak napravljen – samo osnovna funkcionalnost	prezentirano samo prepoznavanje ICT tehnologije
1	crtež/shema nije napravljena	ne prepoznaje crtež/shemu	uradak nije sastavljen	uradak nije sastavljen	uradak nije sastavljen	nije napisano ni prezentirano	vježba nije napravljena	vježba nije napravljena	nije napravljeno	nije prezentirano

Zaštita na radu sastavni je i obvezni preduvjet uspješne realizacije svakog praktičnog rada pa se, kao takva, ne vrednuje kao vještina već kao dio odgojnih vrijednosti povezanih sa samostalnosti i odgovornosti učenika (tablica 2.).

* S obzirom na specifičnosti nastave Tehničke kulture i programske metodičke odrednice iz HNOS-a, vještine se vrednuju na temelju rezultata i materijala koji je učenik producirao vježbama iz tehničkog crtanja, vježbama izrade predmeta, tehničkim pokusima, laboratorijskim radom, vježbama izrade konstrukcija, vježbama izrade računalnih aplikacija, vježbama izrade dokumenata i vježbama programiranja/izrade aplikacija. Pritom se vrednuju komunikacijske i socijalne vještine*** te vještine tehničkog pisanog izražavanja.

** S obzirom da se praktične vježbe, koje su temelj za evaluaciju vještina, najčešće izvode tandemski ili skupno, komunikacijske vještine i socijalni odnosi mogu se prihvatljivo procijeniti jedino procjenom vanjske manifestacije ponašanja i aktivnosti (zaganja) učenika pri radu.

*** Komunikacijske i socijalne vještine čine dio afektivne domene postignuća kojom se želi procijeniti samostalnost i odgovornost učenika. S obzirom da se radi o evaluaciji odgojnih vrijednosti, metode procjene kojima bi se to moglo ostvariti su: procjena ponašanja, ispitivanje socijalnih odnosa, ispitivanje stavova, vođenje odgajnika, upitnici poticaja, razgovor i pismo (Bognar, 2001.). S obzirom na specifične aktivnosti u nastavi Tehničke kulture metode procjene afektivne domene postignuća ograničene su na ponašanje, socijalne odnose i zainteresiranost kao mjerilo stavova. Odgovornost se učenika u nastavi Tehničke kulture može procijeniti jedino praćenjem ponašanja i zaganja učenika pri radu, a samostalnost temeljem elemenata samostalnosti prisutnih u svakoj praktičnoj vježbi (tablica 2.). Procjena ponašanja može se odnositi na procjenu kakvoće odnosa učenika prema radu (zadatku), prema materijalnim sredstvima, prema pravilima rada i ponašanja, te prema drugim sudionicima u procesu realizacije vježbe (drugim učenicima i/ili nastavniku).

Tablica 2. Vrednovanje samostalnosti i odgovornosti****

Razina postignuća (ocjena)	Ponašanje učenika tijekom provedbe praktičnih vježbi	Zaganje (aktivnost prilikom provedbe praktičnih vježbi)	Samostalnost pri izradi praktičnog rada/uratka/zadatka/crteža
5	Uzorno ponašanje (uz primjerenu aktivnost i odnos prema radu) – davanje i prihvaćanje pomoći, konstruktivna suradnja s drugim učenicima i nastavnikom	Aktivno sudjelovanje u radu uz odgovoran odnos prema radnom zadatku, materijalnim sredstvima i ostalim učenicima	Rad obavlja potpuno samostalno i na prihvatljiv način
4	Dobro ponašanje i suradnja s drugim učenicima samo u svrhu pomaganja drugim učenicima, ali ne prihvaćanja pomoći (primjedbe na ponašanje)	Aktivno sudjelovanje u radu uz odgovoran odnos prema radnom zadatku i materijalu; nedovoljno odgovoran prema drugim učenicima	Rad obavlja prihvatljivo i uz povremenu pomoć nastavnika ili učenika
3	Dobro ponašanje (uz pasivan odnos prema radu) i prihvaćanje suradnje samo u svrhu prihvaćanja pomoći od drugih učenika	Pasivno sudjelovanje u radu uz odgovoran odnos prema radnom zadatku i materijalu; prihvatljiv odnos prema učenicima	Rad obavlja prihvatljivo uglavnom uz pomoć nastavnika ili drugog učenika
2	Rad uz značajne primjedbe na ponašanje i nisku razinu suradnje s drugim učenicima	Pasivno sudjelovanje u radu uz osnovno prihvaćanje radnog zadatka i prihvatljiv odnos prema materijalnim sredstvima	Obavlja rad isključivo uz pomoć nastavnika ili drugog učenika
1	Nedolično ponašanje pri radu(ometanje nastave) i nemaran odnos prema radu i prema drugim učenicima	Neaktivnost i nezainteresiranost tijekom izvođenja vježbi; neodgovoran odnos prema radnom zadatku i materijalu	Potpuno nesamostalno i/ili neprihvatljivo obavlja rad ili ga u potpunosti ne obavlja

****Elementi vrednovanja samostalnosti i odgovornosti, koji se ovdje vrednuju putem praćenja ponašanja, zaganja i razine samostalnosti, predstavljaju generičke izraze koji su podložni modifikaciji u skladu sa specifičnostima pojedine aktivnosti u nastavi Tehničke kulture.